

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-782/23-L
Sp. zn. ČŠIL-S-154/23-L

Název	Základní škola a mateřská škola Žandov, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
Sídlo	Kostelní 200, 471 07 Žandov
E-mail	zs.zandov@tiscali.cz
IČO	70 982 074
Identifikátor	650 039 017
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Kamila Nacházelová
Zřizovatel	Město Žandov
Místo inspekční činnosti	Kostelní 200, Žandov Lužická 298, Žandov
Inspekční činnost na místě	25. 9. - 27. 9. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy, případně s rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Žandov, okres Česká Lípa, příspěvková organizace (dále „škola“) poskytuje vzdělávání žákům prvního až pátého ročníku. Vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s kapacitou 115 žáků, mateřské školy (dále „MŠ“) s kapacitou 100 dětí,

školní družiny (dále „ŠD“) s kapacitou 50 žáků a školní jídelny (dále „ŠJ“) s kapacitou 250 stravovaných. Vzdělávání je uskutečňováno ve dvou budovách a v nově vybudované tělocvičně, která je v budově MŠ. Zde je též zajištěno stravování dětí a žáků. ZŠ vzdělávala 90 žáků. Evidovala 10 žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Se sedmi z nich pracovala dle individuálního vzdělávacího plánu (dále „IVP“). Kapacita dvou oddělení ŠD je zcela naplněna. Ve čtyřech homogenních třídách MŠ se vzdělávalo 78 dětí, z toho 13 dětí mladší tří let. Povinnost předškolního vzdělávání plnilo 23 dětí včetně tří dětí s odkladem povinné školní docházky. Škola je dopravně dobře dostupná pro dojíždějící žáky. Zákonní zástupci a veřejnost získávají základní informace o škole prostřednictvím webových stránek.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení školy se vyznačuje zejména cíleným monitorováním vzdělávacího procesu, objektivním vyhodnocováním stavu školy a přijímáním účinných opatření vedoucích ke zlepšení vzdělávání. Jasně formulovanou a srozumitelnou koncepcí reflektující aktuální potřeby školy se daří naplňovat.

Ředitelka školy a její dvě zástupkyně pro ZŠ a MŠ vytvářejí zaměstnancům podnětné pracovní podmínky a účinně je motivují k plnění edukačních cílů. Hospitační činnost slouží jako podklad pro vyhodnocování úrovně pedagogického procesu, poskytuje učitelkám objektivní zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce a je východiskem pro zvyšování kvality vzdělávání. Zástupkyně pro MŠ svým vedením a vlastní pedagogickou strategií metodicky vede učitelky na sjednocení pedagogického stylu. K analýze vzdělávacího procesu a předávání pedagogických zkušeností přispívají také vzájemné hospitace učitelek. Informační systém je funkční.

V personální oblasti se ředitelce aktuálně nedaří zajistit plně odborně kvalifikovaný pedagogický sbor, který zaznamenal od poslední inspekční činnosti téměř kompletní obměnu. V době inspekční činnosti jej tvořilo celkem 24 pedagogických pracovníků, z toho tři učitelé ZŠ a dvě učitelky MŠ nesplňují požadované odborné vzdělání. Ředitelka školy prokazatelně pro tyto pozice shání kvalifikovanou náhradu. Další vzdělávání pedagogického sboru je plně podporováno. Cíleně vychází z potřeb a organizačních možností školy. Ředitelka školy by ráda zaměřila další vzdělávání i do oblasti výměny zkušeností s jinými školami v regionu.

Vedení školy a zřizovatel systematicky usiluje o zajištění optimálních prostorových, materiálních i výukových podmínek.

Finanční prostředky pro chod školy, rozvoj materiálních podmínek a zabezpečení realizace vzdělávání dětí a žáků jsou zajištěny. Velkým finančním přínosem školy je její doplňková činnost a dotace z Národního plánu obnovy, které zlepšily materiální vybavení školy a celkově zvýšily její vzdělávací úroveň.

Škola školy dbá na bezpečnost dětí a žáků. Budovy školy jsou zabezpečeny proti vniknutí cizích osob uzamčením. Škola směřuje děti i žáky ke zdravému životnímu stylu nejen dostatkem sportovních, pohybových a volnočasových aktivit, ale také důrazem a podporou zásad zdravého stravování. Významně ovlivňují jejich správné stravovací návyky především pestrou nutričně vyváženou stravou s dostatkem ovoce a zeleniny i zajištěním celodenního pitného režimu. Škola je zapojena do projektu „Ovoce a zelenina do škol“.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Většina sledované výuky na prvním stupni byla vedena v pozitivní pracovní atmosféře. Individuální přístup byl zaznamenán pouze v nejnútnejších případech. Ve třídách, kde byla přítomna asistentka pedagoga, byla tato činnost delegována na ni. Příležitostí k zefektivnění výuky je vyšší zapojení asistentů pedagoga. Učitelé vedli žáky k logickému myšlení, spisovnému vyjadřování, poskytovali jim zpětnou vazbu a v případě potřeby radu a pomoc. Výuka byla často propojována se zkušenostmi žáků z praktického života. Využívaný podpurný materiál přispíval k názornosti a zvýšení zájmu o danou problematiku. Využívání didaktické techniky bylo zaznamenáno většinou ze strany učitelů. Žáci byli směřováni k samostatnému mluvenému projevu, k utváření vlastního názoru a úsudku. Promyšlené střídání aktivit a cíleně nasměrovaná motivace a pochvala podněcovaly žáky k pozorné a aktivní práci.

Školou zajištěné programy pro žáky 2. a 3. ročníku byly zaměřené na prevenci sociálně patologických jevů, vedly žáky k povědomí o nebezpečnosti těchto jevů a rizicích s nimi spojenými.

Naopak za určité negativní zjištění lze považovat skutečnost, že v některých hodinách absentovalo závěrečné vyhodnocení naplnění cíle hodiny a také hodnocení vrstevnické, které by u vyšších ročníků prvního stupně nemělo činit žákům zásadní problém.

K charakteristickým rysům sledovaného průběhu vzdělávání v MŠ patřila vlná a vstřícná atmosféra ve třídách, empatický, nemanipulativní přístup učitelů k dětem, podpora vzájemné komunikace mezi dětmi a připravené edukační prostředí s nabídkou činností provázanou s tématem deklarovaným ve školním vzdělávacím programu i následujícími aktivitami. Z chování dětí bylo zřejmé postupné osvojování si pravidel společného soužití.

Dětem byla při volných hrách poskytována vhodná časová dotace. Nastavené rituály přispívaly k přirozenému sledu činností, napomáhaly k akceptování změn a navozovaly u dětí radost. Zařazované pohybové aktivity měly požadovanou přiměřenost, dynamiku i náročnost. Rozvíjely dovednosti dětí a plnily svou funkci. Z projevů dětí bylo zřejmé, že cvičí pravidelně a rády. Řízené vzdělávací aktivity souvisely s aktuálně zaměřeným integrovaným blokem. Využívané metody měly vzdělávací efekt a spontánně u dětí navozovaly pozitivní vztah k učení. Učitelky flexibilně přizpůsobovaly organizaci vzdělávání potřebám dětí, diferencovaly činnosti dle schopností a zájmů jednotlivců. Průběžně rozvíjely u dětí funkční gramotnosti. Pobyt venku navazoval na cíle vycházející z dopoledních činností a efektivně přispíval k pohybovým aktivitám, k poznávání okolí a rozšiřování vědomostí o probíhajících změnách v přírodě.

Organizace odpočinku po obědě je vhodně přizpůsobena individuálním potřebám dětí. Stolování u dětí podporuje možnosti rozvoje sebeobsluhy a samostatného chování.

Sledované činnosti v ŠD byly zaměřeny na rozvoj funkčních gramotností, manuální zručnosti, na hru (stavebnice, deskové hry a jiné) a pohybové aktivity. Pro všechny žáky bylo vytvořeno příjemné klima a bezpečné prostředí. Aktivity podporující vzdělávací činnosti a rozvíjející individuální vlohy žáků byly uzpůsobeny jejich možnostem, schopnostem a zájmům. Patrné bylo všeobecné přijetí a dodržování společně stanovených pravidel soužití a komunikace v kolektivu. Prostřednictvím různorodých činností nabízených ve školní družině jsou žáci vychováváni k smysluplnému využití volného času.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola zveřejňuje informace o vzdělávací nabídce a přijímacím řízení na svých webových stránkách a na informačních tabulích. V posledních letech jsou přijímáni všichni zájemci o vzdělávání.

Škola má nastavená pravidla a mechanismy pro poskytování podpory dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Účelně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními. Sleduje a vyhodnocuje žáky s rizikem školní neúspěšnosti. Poskytuje jim pomoc k překonání vzdělávacích problémů a zohledňuje vnější prostředí ovlivňující jejich výsledky.

Poradenské služby ve škole jsou zajišťovány školním poradenským pracovištěm, jehož členy jsou výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Funkci výchovné poradkyně vykonává ředitelka školy, která vzhledem k nízkému počtu žáků operativně reaguje na aktuální problémy a spolupracuje s ostatními pedagogy a dalšími odborníky. Poskytuje žákům a jejich zákonným zástupcům poradenskou pomoc. Výchovná poradkyně i školní metodička prevence poskytují v případě potřeby konzultace.

Škola má zpracovaný preventivní program vycházející z aktuálních potřeb žáků. Související činnosti provázané s konkrétními akcemi školy podporují směřování žáků k aktivnímu trávení volného času, ke zdravému životnímu stylu a k péči o zdraví. V rámci preventivních opatření se cíleně zaměřuje na práci s kolektivy tříd, na komunitní metody, stmelování a smysluplné využití volného času. Jednotlivá témata preventivního programu se nenásilně prolínají výukou.

ZŠ průběžně monitoruje a vyhodnocuje výsledky vzdělávání žáků při vzdělávání, oceňuje jejich úspěšnost v mimoškolních aktivitách, reaguje na případná rizika školní neúspěšnosti a pracuje s nimi. Výsledky vzdělávání i jejich analýzou se pravidelně zabývá pedagogická rada. Ověřování úrovně vědomostí probíhá formou běžných, interně zpracovávaných a vyhodnocovaných testů. Externí testování škola nevyužívá.

Děti se v MŠ chovaly přirozeně, spokojeně, při činnostech byly aktivní. Adaptace nově přijatých dětí ke vzdělávání probíhala bez výraznějších problémů a v souladu se školním vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Nejmladší děti zvládaly odloučení od zákonných zástupců, během dne se postupně zapojily do hry i do vzdělávacích činností. Harmonické prostředí s dostatečným množstvím podnětů, které jsou přizpůsobovány vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí, se příznivě odráží v jejich výborných vzdělávacích výsledcích. Osobnostně orientovaný výchovně vzdělávací model zohledňuje individuální potřeby dětí. V rámci tematických celků jsou souvisle a cíleně rozvíjeny gramotnosti a klíčové kompetence. Vhodné zázemí všech prostor školy vytváří podmínky pro rozvoj tvořivosti, manipulace a experimentování. Účelně jsou realizovány metody logopedické a grafomotorické prevence. Děti jsou aktivní, samostatné, zapojují se do nabízených činností, uplatňují základní společenské návyky a respektují pravidla soužití. Projevují rovněž dobré komunikační i verbální dovednosti. Oceňováním výsledků s ohledem na individualitu každého dítěte byla poskytována zpětná vazba o jeho úspěšnosti.

Rozvojové a vzdělávací pokroky každého dítěte jsou zaznamenávány dvakrát ročně. Na jejich podkladě nejsou vždy konkretizovány záměry pro další pedagogické působení.

Poradenské aktivity v oblasti předškolního vzdělávání, které se zaměřují na individuální problematiku při vzdělávání. Učitelkami MŠ je zajištěna logopedická prevence s případným

doporučením odborné intervence klinického logopeda. Pomocí tematických plánů je důsledně rozvíjeno environmentální vzdělávání.

Vzdělávání ve školní družině rozvíjí osobnostní stránku žáků formou pestrých aktivit (např. různá vystoupení, dodržování tradičních svátků a zvyků). Vychovatelky spolu s žáky připravují různé soutěže nebo společná setkávání se zákonnými zástupci. Samozřejmostí jsou i doplňkové činnosti, mezi které patří např. osvětová činnost, účast na kulturních akcích a jiné. V rámci ŠD jsou nabízeny i zájmové kroužky.

Vedení školy spolupracuje se zákonnými zástupci, školskou radou a úzce se zřizovatelem, se kterým řeší potřebné záležitosti ohledně chodu školy. Mezi další často zmiňované partnery škola řadí místní základní uměleckou školu, knihovnu, Základní školu v Horní Polici, místní firmy a další. Spolupráce s vnějšími partnery a institucemi je hodnocena jako přínosná.

Závěry

Vývoj školy

- Opětovné potvrzení ředitelky školy ve funkci.
- Obměna pedagogického sboru.
- Komplexní rekonstrukce šaten v budově základní školy a budovy mateřské školy se školní jídelnou, včetně vybudování nové tělocvičny.

Silné stránky

- Mateřská škola
- Koncepce a vize školy vedoucí ke zvyšování kvality výchovy a vzdělávání podpořená otevřenou konstruktivní komunikací a jasnými pravidly mezi všemi aktéry. (1.1)
- Funkční systém řízení vytváří příznivé pracovní klima pro všechny aktéry vzdělávání. (2.2)
- Promyšleně realizované vzdělávání s účelným uplatňováním širokého spektra výchovně vzdělávacích strategií vede k dosahování vzdělávacích výsledků na vysoké úrovni. (4.2)
- Nenásilné začleňování činností podporující sebepojetí dětí do všech oblastí vzdělávání. (4.4)
- Základní škola
- Vstřícná a respektující komunikace všech aktérů vzdělávání, cílené vedení dětí a žáků k sounáležitosti se školou a obcí. (1.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Mateřská škola
- Pedagogická diagnostika není v některých případech využívána v dostatečném rozsahu, neobsahuje vždy závěry a záměry pro další působení. (5.1)
- Základní škola
- Nižší míra odborné kvalifikace pedagogického sboru. (3.1)

- Ve většině sledovaných hodin chybělo vyhodnocení naplnění výchovně vzdělávacího cíle v závěru hodiny. (4.2)
- Minimální zapojení asistentek pedagoga při práci s dalšími žáky ve třídě. (4.2)
- Individuální přístup k žákům byl zaznamenán ojediněle. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- vést pedagogickou diagnostiku dětí vypovídajícím způsobem, vyvozovat potřebné závěry a záměry pro další působení.
- Zařazovat vyhodnocení výchovně vzdělávacího cíle jako součást výuky žáků.
- Jako jednu s forem výuky uskutečňovat individuální přístup k žákům.
- Ve větší míře zapojit asistentky pedagoga při práci s dalšími žáky ve třídě.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení <https://rejstrik.msmt.cz/rejskol/> ke dni 25. 9. 2023 (mateřská škola, základní škola, školní družina, školní jídelna)
2. Změna zřizovací listiny ze dne 26. 11. 2009 přijata usnesením č. 29/2009 Zastupitelstvem města Žandov dne 23. 11. 2009, s platností a účinností ode dne 1. 12. 2009
3. Jmenování do funkce ředitelky školy ze dne 14. 5. 2019, s účinností od 1. 7. 2019
4. Zápis z pedagogické rady za školní roky 2022/2023 a 2023/2024 ke dni inspekce
5. Seznámení zaměstnanců s řády školy včetně prezenční listiny, platné pro školní rok 2023/2024
6. Řád školní družiny s účinností od 1. 9. 2019
7. Školní řády MŠ a ZŠ s účinností od 1. 9. 2021
8. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022 ze dne 28. 9. 2023
9. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s platností od 1. 9. 2009
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s platností od 1. 9. 2022
11. Školní preventivní program na školní rok 2023/2024 ze dne 22. 6. 2023
12. Krizový plán školy pro školní rok 2023/2024
13. Program poradenských služeb na školní rok 2023/2024
14. Plán DVPP pro školní rok 2023/2024
15. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2023/2024
16. Plán práce ZŠ a MŠ Žandov pro školní rok 2023/2024
17. Koncepce rozvoje školy 2019 - 2024
18. Záznamy o kontrolní činnosti v ZŠ a MŠ ve školním roce 2023/2024
19. Třídní knihy ZŠ a MŠ vedené ve školním roce 2023/2024
20. Přehled výchovně vzdělávací práce ŠD vedený ve školním roce 2023/2024
21. Zápisní lístky do ŠD pro školní rok 2023/2024 - vzorek

22. Žákovské knížky vedené ve školním roce 2023/2024 - vzorek
23. Rozvrh hodin ZŠ platný ve školním roce 2023/2024
24. Individuální vzdělávací plány pro školní rok 2023/2024
25. Plány pedagogické podpory
26. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Jsme rádi na světě“, platný od 1. 9. 2020
27. Třídní vzdělávací programy pro předškolní vzdělávání pro školní rok 2023/2024
28. Školní řád mateřské školy, platný od 31. 8. 2023
29. Zápis z třídních schůzek a prezenční listina ze dne 5. a 6. 9. 2023
30. Zápisy z pedagogické a provozní porady ze dne 28. 8. 2023 a 12. 9. 2023
31. Evidenční list pro dítě v mateřské škole pro školní rok 2023/2024
32. Správní řízení v MŠ pro školní rok 2023/2024
33. Měsíční docházka dětí do mateřské školy pro aktuální školní rok k datu inspekce
34. Záznamy o dětech pro školní rok 2023/2024 – vzorek
35. Zmocnění k vyzvedávání dětí z MŠ jinou osobou pro školní rok 2023/2024 – vzorek
36. Vnitřní řád školní jídelny s účinností od 27. 6. 2022
37. Dokumentace k hodnocení školního stravování
38. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek za rok 2022
39. Personální dokumentace pedagogických pracovníků

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milan Rambousek, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Netušilová, školní inspektorka

Mgr. Jana Kolínská, školní inspektorka

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice

Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice

27. 10. 2023